

Gemeente
Geertruidenberg

EVALUATIEVERSLAG

VERGUNNINGVERLENING TOEZICHT & HANDHAVING

Gemeente Geertruidenberg 2025

Samenvatting

Het evaluatieverslag beschrijft de ontwikkelingen binnen gemeente Geertruidenberg op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Hierin wordt geëvalueerd op het Programma Uitvoering en Handhaving dat voor 2025 was vastgesteld. Dit evaluatieverslag is vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders op 20 april 2026. De raad zal met een raadsinformatiebrief ter kennisname op de hoogte worden gebracht van dit verslag.

Inhoud

Samenvatting	1
1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding en achtergrond.....	3
1.2 Afbakeningen	3
1.3 Opbouw verslag	3
2 Kader.....	5
2.1 Doelstellingen	5
3 Formatie	7
3.1 Interne formatie.....	7
3.2 Externe formatie	7
4 Evaluatie vergunningverlening	11
4.1 Vergunningverlening Omgevingswet.....	11
4.2 Vergunningverlening APV en Bijzondere wetten.....	12
5 Evaluatie toezicht en handhaving.....	13
5.1 Toezicht Omgevingswet.....	13
5.2 Toezicht APV en Bijzondere wetten.....	13
5.3 Handhaving Omgevingswet, APV en Bijzondere wetten	14
5.4 Overige toezicht en handhaving	15
6 Evaluatie overige werkzaamheden.....	16
6.1 Algemene werkzaamheden t.b.v. kwaliteit.....	16
6.2 Arbeidsmigranten	16
6.3 Handhaving jeugdoverlast	16
7 Evaluatie kwaliteitsmeting.....	17
8 Conclusie.....	18
9 Bijlagen	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en achtergrond

Op 28 januari 2025 heeft het college van burgemeester en wethouders het Programma Uitvoering en Handhaving Fysieke Leefomgeving Gemeente Geertruidenberg 2025 vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de gemeente Geertruidenberg in 2025 invulling wilde geven aan de taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) binnen de fysieke leefomgeving. Wij hebben deze toegevoegd aan de bijlage.

De gemeente heeft tot zaak om zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de regelgeving die onder de werking van de Omgevingswet valt. Hierbij is onder andere het voorkomen van calamiteiten van groot belang, denk hierbij aan veiligheid en gezondheid. Ook de kwaliteit van de leefomgeving is gebaat bij de handhaving van deze regelgeving.

Volgens artikel 13.11 uit het Omgevingsbesluit dient de gemeente jaarlijks te rapporteren over de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen die vastgesteld zijn in de uitvoerings- en handhavingsstrategie. In dit evaluatieverslag gaan we dieper in op de kwalitatieve én kwantitatieve verantwoording voor de verschillende taakvelden binnen VTH.

Het evaluatieverslag is het sluitstuk van de beleidscyclus en draagt bij aan een hogere kwaliteit van de VTH-taken. Hieronder een weergave van de volledige VTH-cyclus.

Figuur 1: Big 8

1.2 Afbakeningen

In dit evaluatieverslag evalueren we alle VTH taken die in 2025 zijn uitgevoerd met betrekking tot de fysieke leefomgeving. Het gaat hierbij om de taken die voortkomen uit de Omgevingswet, zoals bouwen, slopen, strijdig gebruik, brandveiligheid en monumenten. Daarnaast ook de VTH taken die voortkomen uit de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) en de bijzondere wetten, zoals de Alcoholwet, maken deel uit van deze evaluatie. De VTH taken die uitbesteed zijn aan de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en aan de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant vallen niet onder het kader van deze evaluatie. Wel gaan we, verder in het verslag, wat dieper in op de door hen uitgevoerde werkzaamheden voor onze gemeente.

1.3 Opbouw verslag

Allereerst gaan we de doelstellingen bekijken die gesteld zijn in 2023 voor een periode van 5 jaar. De formatie wordt bekeken en daarna gaan we evalueren op de doelstellingen aan de hand van de

taakbladen die in het Uitvoeringsprogramma zijn opgesteld. Hieruit trekken we conclusies zodat goed zichtbaar is waar we staan en hoe het jaar 2025 is verlopen.

2 Kader

Het doel van vergunningverlening, toezicht en handhaving is het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Wij hebben hiervoor doelstellingen vastgesteld in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie. Op basis daarvan hebben we ook activiteiten beschreven om deze doelstellingen te behalen, met daarbij gestelde prioriteiten.

2.1 Doelstellingen

De Uitvoerings- en Handhavingsstrategie is vastgesteld voor een periode van 2023 tot en met 2028. Deze is ook toegevoegd aan de bijlage. In deze strategie zijn de doelstellingen bepaald, waarop ook de prioriteiten worden bepaald. Dit gebeurt jaarlijks in het Programma Uitvoering en Handhaving. Deze doelstellingen zijn bepaald:

1. Een gezond en veilig Geertruidenberg.
2. Een open en bereikbare gemeente.
3. Verbeteren van het naleefgedrag en de uitvoeringskwaliteit.
4. De gemeente Geertruidenberg streeft ernaar de financiële middelen inzichtelijk te maken en die te koppelen aan de realisatie van de strategische doelen.

Hieronder is een uitgebreid overzicht van de gestelde doelen toegevoegd.

Voor het nastreven van deze doelstellingen wordt jaarlijks een Programma Uitvoering en Handhaving vastgesteld. In dit evaluatieverslag gaan we dieper in op de evaluatie van deze doelstellingen over het jaar 2025.

Een gezond en veilig Geertruidenberg

Doelstellingen:

- Veiligheid en gezondheid integraal meenemen in de keuzes die we maken;
- Aandacht voor het voorkomen van leegstand, verloedering bij nieuwe ontwikkelingen;
- Versterken van de samenwerking van interne en externe partners bij het uitvoeren van integrale controles;
- Extra inzet op het tegengaan van ondermijning en brandveiligheid bij gebouwen met minder redzame personen, zoals kinderdagverblijven, verzorgingstehuizen etc.

Een open en bereikbare gemeente

Doelstellingen:

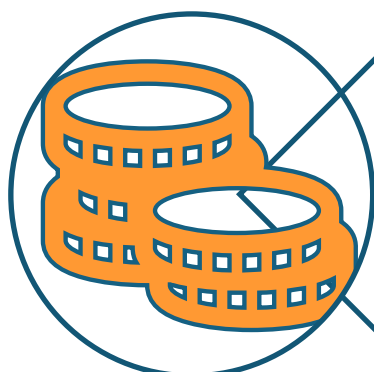
- Hanteren van het dienstverleningsconcept en de servicenormen. Communicatie (ook digitaal) over de rechten en plichten van inwoners bij veranderingen in de omgeving is helder;
- Zichtbaar samenwerken met onze ketenpartners en medeoverheden, zodat inwoners en ondernemers integrale dienstverlening ervaren;
- Inzet op pre-mediation om formele handhavingstrajecten te voorkomen.

Verbeteren van het naleefgedrag en de uitvoeringskwaliteit

Doelstellingen:

- Alle VTH (werk)processen zijn aangepast aan de nieuwe Omgevingswet;
- Het verbeteren van de uitvoering van de VTH-taken die voortkomen uit de BIG-8 cyclus;
- Voldoen aan de kwaliteitseisen en capaciteit van het personeelsbestand.

De gemeente Geertruidenberg streeft ernaar de financiële middelen inzichtelijk te maken en die te koppelen aan de realisatie van de strategische doelen

Doelstelling:

- Inzicht creëren in de financiële verantwoording van samenwerkende partijen.

3 Formatie

3.1 Interne formatie

Vergunningverlening Omgevingswet:

Casemanager/vergunningverlener: 2 FTE

Vergunningverlener: 1,79 FTE

Beleidsuitvoerder Omgevingswet: 0,56 FTE

Beleidsmedewerker Cultuurhistorie/Monumenten: 0,78 FTE

Projectleider Omgevingswet: 1 FTE

Bouwtoezicht Omgevingswet:

Bouwkundig toezichthouder: 1,5 FTE tot september 2025 en 2 FTE per september 2025

Handhaving Omgevingswet:

Handhavingsjurist: 2 FTE

Vergunningen APV/Bijzondere wetten:

Beleidsuitvoerder APV/Bijzondere wetten: 2,5 FTE

Toezicht en Handhaving APV/Bijzondere wetten:

Boa's: 2,78 FTE

Beleid Omgevingswet:

Kwaliteitsmedewerker: 1 FTE tot juli 2025 en 0,89 FTE per november 2025

Openbare Orde en Veiligheid:

Adviseur Openbare orde en veiligheid: 2 FTE

3.2 Externe formatie

Een van onze doelen is zichtbaar samenwerken met onze ketenpartners en medeoverheden, zodat inwoners en ondernemers integrale dienstverlening ervaren. We merken dat de samenwerking met verschillende partijen bij draagt aan het behalen van dit doel. Zij treden ook namens, en met ons, naar buiten. Hiermee laten we zien dat we met verschillende, betrouwbare, partijen samenwerken. Daarnaast versterken deze samenwerkingen ook de integrale controles.

OMWB

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) voert namens de gemeente Geertruidenberg de milieutaken en het milieutoezicht uit. In samenwerking met ons stelt de OMWB een werkprogramma op. Daarnaast toetst de OMWB jaarlijks zelf of zij voldoen aan de recent geldende Kwaliteitscriteria, gezien zij hier ook aan moeten voldoen. We hebben het werkprogramma van 2025 toegevoegd aan de bijlage. De verantwoording wordt afgelegd door het opstellen van termijnrapportages. De laatste termijnrapportage over 2025, die het gehele jaar omvat, is toegevoegd aan de bijlage.

VRMWB

De Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) geeft advies aan vragen vanuit onze gemeente en houden daarnaast ook samen met ons toezicht op brandveilig gebruik van objecten. Jaarlijks stemmen we een gedeelte van de werkzaamheden gezamenlijk af. We vinden dit heel belangrijk, omdat we gaan voor een gezond en veilig Geertruidenberg.

De werkzaamheden die uitgevoerd zijn door de VRMWB voor onze gemeente zijn hieronder inzichtelijk gemaakt in de tabel.

Activiteit	Aantal 2025
Milieuadvies	4
Bedrijfsbrandweer – Administratieve controle	1
Bedrijfsbrandweer – Her controle	1
Besluit omgevingsvergunning brandveilig gebruik	1
Besluit omgevingsvergunning evenement	1
Bouwactiviteit – Advies bouwen	23
Bouwactiviteit – Certificaat brandveiligheidsinstallaties	1
Bouwactiviteit – Controle bouw	8
Bouwactiviteit – Controle PvE/BMI	6
Bouwactiviteit – Controle UPD	1
Bouwactiviteit – Overige installatiewerkzaamheden	3
Brandveilig gebruik – ad-hoc controles	7
Brandveilig gebruik – Advies brandveilig gebruik	15
Doelgroep communicatie	1
Evenementen – Advies evenement	34
Evenementen – Toezicht evenement	6
Gebruik – programmatisch toezicht administratieve controle	2
Gebruik – programmatisch toezicht volledige controle	5
Handhavingscorrespondentie	1
Infodesk verzoeken	23
Melding aan OV na uitruk	4
Melding aan RB na uitruk	1
Omgevingsplanactiviteit – Advies bereikbaarheid	3
Omgevingsplanactiviteit – Advies bestemmingsplan	5
Omgevingsplanactiviteit – Advies bluswatervoorziening	1
OMS-uitruk	1
Operationele voorbereiding – bouwwerk	1
Projectadvies – Vooroverleg bouwen, milieu en gebruik	12
Projectadvies – Vooroverleg RO&I	2

Samen Sterk in Brabant

Gemeente Geertruidenberg maakt deel uit van het netwerk Samen Sterk in Brabant (SSiB). Wij werken samen met het netwerk voor extra ondersteuning bij handhaving. Aan de bijlage is het jaarverslag toegevoegd, waarin de verrichte werkzaamheden voor gemeente Geertruidenberg zijn vernoemd.

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit

Gemeente Geertruidenberg houdt bij de uitoefening van haar taken op het gebied van cultureel erfgoed, waaronder de uitvoering en handhaving van planregels ter bescherming van cultureel erfgoed, goed rekening met bestaande regelgeving en beleid.

Gemeente Geertruidenberg voldoet aan de normen wat betreft erfgoed, inclusief archeologie, en de werking van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Ze heeft al jaren welstandsbeleid, erfgoedbeleid, een Erfgoedverordening, een Erfgoednota, de CRK en archeologie beschermd via een parapluplan archeologie en de Nota archeologie. Het door het rijk beschermd stadsgezicht van de historische kern Geertruidenberg is al jaren planologisch beschermd. Het gebied aan en rond het Kerkplein in Raamsdonk is sinds 2022 beschermd als een gemeentelijk beschermd dorpsgezicht op basis van de Erfgoedverordening.

Sinds 2019 werkt de gemeente Geertruidenberg samen met de CRK, vanuit het oogpunt van de Omgevingswet. Deze commissie geeft advies aan het college van B&W over ruimtelijke plannen op het gebied van welstand, monumenten/erfgoed/cultuurhistorie, ruimtelijke ordening/stedenbouw en

landschap/groen. De samenstelling en de taken van de CRK zijn in de verordening omschreven. Voor de beoordeling van archeologische onderzoeksrapporten en dergelijke wordt al jaren advies ingewonnen bij de archeologische adviseur via het Monumentenhuis Brabant. In 2025 zijn er 26 bijeenkomsten geweest met de CRK.

De ingekomen omgevingsvergunning aanvragen voor de activiteit monument zijn op grond van de geldende wet- en regelgeving getoetst aan de monumentale waarden van het individuele pand/object. Bij de behandeling van vergunningsaanvragen in het door het rijk beschermde stadsgezicht, wordt getoetst aan de regels die zijn opgesteld ter bescherming van de waarden van dit stadsgezicht. Over aangevraagde wijzigingen en dergelijke van monumenten en over plannen in beschermd stadsgezicht is advies ingewonnen bij de CRK. Daar waar nodig is er advies opgevraagd bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Bij iedere verleende omgevingsvergunning waar de activiteit monument onderdeel van uit maakt, wordt gecontroleerd. Dit gaat om de vergunning tot wijziging, sloop of verwijdering van een monument. Dit geldt naar analogie ook voor plannen in beschermd stadsgezicht.

In de meeste gevallen is het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is bevoegd tot het handhaven van overtredingen bij rijksmonumenten. Dit is het geval bij een overtreding van (een deel van) de omgevingsvergunning die de minister als bevoegd gezag heeft verleend of waarmee de minister heeft ingestemd, of wanneer er gewerkt wordt zonder de vereiste vergunning. De minister van Infrastructuur en Waterstaat, een andere minister of Gedeputeerde Staten kunnen ook bevoegd gezag zijn. Het gaat dan om een overtreding bij een omgevingsvergunning voor een ontgrondingsactiviteit en waarin voorschriften staan voor archeologische monumentenzorg.

De boetebevoegdheid geldt voor de algemene regels op gemeentelijk, provinciaal en rijksniveau voor cultureel erfgoed. Deze regels zullen vooral in het omgevingsplan komen. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staan regels ter bescherming van rijksmonumenten en werelderfgoed. Ook kan het gaan om het overtreden van de zorgplicht. De boetebevoegdheid (bestuurlijke boete) wordt ook toegekend voor het zonder of in strijd met de omgevingsvergunning verrichten van een rijksmonumentenactiviteit. Of voor een omgevingsplanactiviteit met betrekking tot cultureel erfgoed of werelderfgoed. De regels staan in artikel 18.13 van de Omgevingswet. De maximale strafmaat is de 5e categorie. Binnen de bandbreedte van het boetetarief tot een maximum van € 103.000 kan het bevoegd gezag zelf voorzien in beleidsregels over tarieven voor overtredingen.

Bij het constateren van een overtreding wordt dit direct opgepakt. Bij klachten en verzoeken van burgers wordt er een onderzoek opgestart. Indien nodig volgen er vervolgstappen en wordt er handhavend opgetreden. Deze activiteit betreft het toezicht en handhaving op gemeentelijke monumenten en rijksmonumenten zonder een nodige omgevingsvergunning. Ook wordt toezicht gehouden op illegale wijzigingen van monumenten. Er wordt uiterlijk binnen twee werkdagen gereageerd op melding over het mogelijk illegaal uitvoeren van restauraties. Het behoud van de monumentale waarden en het cultuurhistorische karakter is van groot algemeen belang. Om dit te behouden is het wijzigen van een monument aan regels gebonden. Bij constatering van werkzaamheden in afwijking van de vergunning, vindt zo nodig samenwerking plaats met de CRK en de Rijksdienst voor het cultureel erfgoed. Alle verleende vergunningen worden gecontroleerd, zowel tijdens de bouw als bij de oplevering.

Als een burger of bedrijf niet voldoet aan de regels van het omgevingsrecht, kan de overheid handhavingsinstrumenten inzetten. Ook een belanghebbende kan verzoeken om handhaving bij de overheid. Er bestaan verschillende soorten handhavingsinstrumenten:

1. Instrumenten gericht op herstel

- Last onder dwangsom
- Last onder bestuursdwang

2. Bestuurlijke boete

3. Strafrechtelijke sanctie

- Bestuurlijke strafbeschikking
- Strafbbaarstelling op grond van de Wet op de economische delicten (WED)

Op grond van de Erfgoedverordening is er sprake van de instandhoudingsplicht. Dit geldt voor gemeentelijke monumenten en beeldbepalende zaken. De instandhoudingsplicht verplicht eigenaren van rijksmonumenten tot noodzakelijk onderhoud om verval tegen te gaan. Bij verwaarlozing kan de gemeente handhaven via de Erfgoedwet of het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), vaak met een last onder dwangsom. Het doel is behoud van monumentale waarden, waarbij maatregelen proportioneel moeten zijn.

Artikel 13 van de Erfgoedverordening Geertruidenberg 2022 zegt: “Het is verboden een gemeentelijk monument te beschadigen of te vernielen, of daaraan te verrichten onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvan noodzakelijk is.”

Voor handelingen die een wijziging inhouden van een rijksmonument is de uitgebreide procedure van toepassing, als deze zo ingrijpend zijn dat hiervoor op grond van de landelijke regeling een adviesplicht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) geldt. In de overige gevallen geldt de reguliere procedure. Inhoudelijke toetsing vindt plaats door advisering van de CRK. Bij de hierboven bedoelde ingrijpende handelingen wordt ook advies ingewonnen bij de RCE, waarbij doorgaans vooraf aan een formeel adviesverzoek vooroverleg plaatsvindt in het planoverleg met de RCE, dat het Monumentenhuis Brabant faciliteert.

Informatieverzoeken worden zo spoedig mogelijk beantwoord door de betrokken ambtenaren. In 2025 zijn er meldingen ingediend door een burger en de lokale erfgoedinstantie. Er is een handhavingsverzoek ingediend door een burger over de omgang van archeologische resten na archeologisch onderzoek door een deskundig bureau in het kader van een woningbouwproject in het door het rijk beschermde stadsgezicht. De meldingen zijn in goed overleg met de melder opgepakt door de betrokken ambtenaren, waarbij met de betrokkenen is gewerkt aan een goede vervolgaanpak ter behartiging van het archeologisch belang in het concrete geval. Het handhavingsverzoek is afgedaan. Daarnaast is er door een burger een handhavingsverzoek gedaan die betrekking had op de aanpassing van een onderdeel van een gemeentelijk monument. Deze is in behandeling genomen.

Bij een melding bepalen wij aan de hand van de prioritering of, en zo ja, wanneer de melding in behandeling wordt genomen. Heeft de handhavingstaak waarop de melding ziet een lage prioriteit, dan delen wij de klager in beginsel mede dat de melding voorlopig niet in behandeling wordt genomen en dat behandeling volgt zodra daarvoor de ruimte is. Meldingen worden wel altijd geregistreerd. Is sprake van een hoge prioriteit, dan nemen wij de melding in beginsel direct in behandeling. Een toezichthouder beoordeelt de situatie op locatie, waarna wij de melder desgewenst informeren over de verdere afhandeling van de melding. In geval van een melding is de gemeente niet aan een beslistermijn gebonden, doch streven wij ernaar om de klager zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven.

We reageren op klachten en meldingen in principe binnen 14 dagen door middel van het sturen van een ontvangstbevestiging. In die ontvangstbevestiging staat dan de uiterlijke datum waarbinnen we inhoudelijk moeten reageren (binnen 6 weken nadat de melding is ingediend bij ons). De behandelingstermijn hangt ook weer af van het onderwerp van de melding. Hoge prioriteit wordt als eerste beantwoord. Formeel ingediende handhavingsverzoeken gaan altijd voor, ongeacht het onderwerp.

4 Evaluatie vergunningverlening

4.1 Vergunningverlening Omgevingswet

Voor 2025 is er een uitvoeringsplan gemaakt met daarin de te verwachten aantallen en tijdsbesteding aan deze activiteiten. Hieronder een overzicht met de te verwachten aantallen en de daadwerkelijke aantallen.

Activiteit	Verwacht aantal 2025	Ingekomen aantal 2025
Vooroverleggen	65	86
Omgevingstafel	6	16
Intaketafel	10	22
Locatiebezoeken	10	18
Omgevingsplanactiviteit bouw	110	87
Buitenplanse omgevingsplanactiviteit bouw (BOPA)	35	28
Technische bouwactiviteit	35	29
Monumenten	6	4
Milieu	5	23
Sloop	1	0
Inrit	14	17
Kappen	15	7
Opslag roerende zaken	15	21
Sloopmelding	75	90
Milieumelding	10	13
Melding brandveilig gebruik	5	6
Melding lozing	2	3
Melding Wkb	10	1
Informatieplichten Ow	30	96
Informatieplichten Wkb	25	1
Informatieverzoeken via mail	100	Niet juist meetbaar
Baliebezoeken en afspraken	25	25
Terugbelverzoeken	750	Niet juist meetbaar
Bezwaar en beroepszaken i.v.m. leges	10	27

In 2025 hebben we verdere vooruitgang geboekt met de verdere implementatie van de Omgevingswet en het zoeken naar een goede werkwijze en processen hierin. We zien dat de daadwerkelijke aanvragen en meldingen over het algemeen hoger liggen dan we hadden verwacht. Juist de tijdrovende zaken, zoals de omgevingstafel en intaketafel kostte ambtelijk meer capaciteit dan verwacht. Door middel van het gebruik van ons zaakstelsel RxMission zijn de processen beter ingericht. In 2025 hebben we geïnvesteerd in het juist op poten zetten van de processen en de inrichting hiervan. We gaan in 2026 verder met het waarborgen van de processen, zodat er optimaal gebruik gemaakt kan worden van het systeem. Hierdoor zal er meer overzicht ontstaan in de werkzaamheden en kan er beter gestuurd worden op de kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie.

In 2025 zijn er 17 grote bezwaar en beroepszaken binnengekomen vanuit een projectontwikkelaar, waardoor het daadwerkelijke aantal een stuk hoger ligt dan het te verwachten aantal.

We hebben binnen team Omgevingswet te maken met personeelstekorten. Er staat al enige tijd een vacature open voor de functie Vergunningverlener, tot op heden is deze nog niet ingevuld. Er wordt extra werving ingezet om vast personeel binnen te halen binnen het team Omgevingswet. Momenteel maken we hierdoor gebruik van externe inhuur, om de vergunningen binnen de termijnen te kunnen verlenen.

Middels deze cijfers hebben we kunnen concluderen dat er bijgedragen is aan de volgende doelstellingen:

- Een open en bereikbare gemeente, doordat processen goed zijn ingericht, is het voor de burgers zo makkelijk mogelijk gemaakt om ons te bereiken.
- Alle VTH (werk)processen zijn aangepast aan de nieuwe Omgevingswet.
- Het verbeteren van de uitvoering van de VTH-taken die voortkomen uit de BIG-8 cyclus.

4.2 Vergunningverlening APV en Bijzondere wetten

Voor 2025 is er een uitvoeringsplan gemaakt met daarin de te verwachten aantallen en tijdsbesteding aan deze activiteiten. Hieronder hebben we de verwachte aantallen van 2024 en 2025 benoemd om een goed overzicht te creëren die we ook weer als basis gebruiken voor de komende jaren.

Hieronder een tabel met de activiteiten binnengekomen en afgehandeld voor de APV en Bijzondere Wetten.

Activiteit	Verwacht aantal 2024	Ingekomen aantal 2024	Verwacht aantal 2025	Ingekomen aantal 2025
Exploitatie	20	14	14	11
Evenementen	89	76	76	88
Bibob-toets	14	11	11	17
Alcoholvergunning	58	52	52	48
Standplaatsen	8	2	2	8
Kansspelen	15	11	11	4
Overige activiteiten	289	231	231	242
APV Vergunningen	146	128	116	127
APV Meldingen	233	171	164	152
Overige APV Zaken	100	87	87	121
Vooroverleggen	-	-	50	12
Integrale veiligheid overleggen	-	-	5	2

Het te verwachten aantal activiteiten en het daadwerkelijk ingekomen aantal activiteiten verschilt van elkaar, echter niet buitensporig. Waar tijd gewonnen is, is ook weer tijd gestoken in andere zaken. De uitvoering van bovengenoemde activiteiten hebben zeker bijgedragen aan het behalen van onze doelen. Ons doel om ondermijning tegen te gaan wordt middels de uitvoering van bovengenoemde activiteiten aangetoond. De activiteiten hebben bijgedragen aan het strategische doel 'Een gezond en veilig Geertruidenberg'. We hebben een stijging gezien van het aantal Bibob-toetsen. Dit is een significante stijging geweest, wat ons extra tijd heeft gekost.

In 2025 hebben we een vergunningverlener APV extern ingehuurd, door afwezigheid van een collega. De 0-meting bij horecagelegenheden hebben we door uitval niet kunnen realiseren. Dit wordt in 2026 opgepakt.

5 Evaluatie toezicht en handhaving

5.1 Toezicht Omgevingswet

Activiteit	Verwacht aantal 2025	Ingekomen aantal 2025
Controles bestaande bouw	230	120
Controles nieuwbouw	160	200
Her controles na geconstateerde overtredingen	60	40
Controles vergunningsvrije en illegale bouw	60	50
Behandeling van klachten	90	90
BAG registratie	50	45
Luchtfotovergelijking Bagsmart van Cyclomedia	50	100
Gezondheidszorggebouwen	3	1
Controleren strijdigheid met bestemmingsplan zonder vergunning	-	35
Controleren strijdigheid met bestemmingsplan met vergunning	-	30
Calamiteiten	3	10
Sanctioneren bij constatering van overtredingen	15	10
Brandveiligheid controles	-	20

Na de komst van de Omgevingswet waren binnen onze gemeente nog niet alle activiteiten juist verwoord en opgesomd. Dit hebben we nu wel gedaan. Dit verklaart dat er 3 activiteiten niet meegeteld zijn bij de verwachtingen, maar deze zijn wel uitgevoerd in 2025. Dit zorgt voor een vertekend beeld in de aantallen. Het gaat om de volgende activiteiten:

- Controleren strijdigheid met bestemmingsplan zonder vergunning;
- controleren strijdigheid met bestemmingsplan met vergunning;
- brandveiligheid controles.

De brandveiligheid controles zijn door onze toezichthouders opgepakt in samenwerking met de VRMWB geweest. De conclusie is dat we met de huidige bezetting alle benodigde werkzaamheden op een juiste manier kunnen uitvoeren.

Door middel van de uitvoering van deze activiteiten tonen we aan dat we hebben bijgedragen aan het doel 'Een gezond en veilig Geertruidenberg'. Onze prioriteit om in te zetten op brandveiligheid hebben we in 2025 waar kunnen maken. We hebben hier extra op ingezet.

Sinds halverwege 2025 zijn we binnen de personele formatie weer op sterkte. Er zijn nu 2 FTE toezichthouders in dienst bij de gemeente. Projecten worden in 2026 weer verder opgepakt, dit is echter ook mede afhankelijk van de capaciteit bij Handhaving. Zij moeten namelijk de handhaving verder oppakken, nadat een toezichthouder de overtreding heeft geconstateerd.

5.2 Toezicht APV en Bijzondere wetten

Activiteit	Verwacht aantal 2025	Ingekomen aantal 2025
Afvaldumpingen	-	119
Caravan/camper/aanhangwagen	-	140
Drugsoverlast	-	21
Evenementen/Horeca	-	19
Gevonden fietsen/brommers (wrakken) (wordt niet weergegeven)	-	11
Hondenpoep/overlast/loslopende honden/bijtincidenten	-	323
Overige handhaving	-	248
Overlast door personen	-	323

Overlast voorwerpen/obstakels aan de weg	-	90
Parkeren/verkeeroverlast	-	747
Vandalisme/vernielingen	-	63
Vuurwerkoverlast	-	266
Meldingen (totaal)	2826	2370
Overleg uren	599 uur	150 uur
Administratie uren	1200 uur	1200 uur
Horeca inzet	250 uur	30 uur

In 2025 hebben we te maken gehad met langdurige afwezigheid van 0,78 FTE BOA. Hierdoor hebben we met de overige 2 FTE niet aan alle prioriteiten kunnen werken. Omdat we maar 1 BOA hebben die alcoholcontroles mag doen, is de Horeca inzet en de 0-meting m.b.t. horecagelegenheden niet uitgevoerd zoals we hadden gepland. Er is gefocust op het behandelen van meldingen op basis van de prioriteiten. Het gaat hierbij om de meldingen met betrekking tot ondermijning, jeugd en vuurwerk. Om de werkzaamheden goed en volledig uit te kunnen voeren komen we boa's te kort. In 2026 zetten we in op werving van extra boa's.

We hebben bijgedragen aan de strategische doelstelling 'Het verbeteren van het naleefgedrag en uitvoeringskwaliteit' door burgers preventief aan te spreken of waarschuwen in de openbare ruimte om overlast situaties te voorkomen. Daarnaast is er bijgedragen aan de strategische doelstelling 'Een gezond en veilig Geertruidenberg'. De boa's zijn zichtbaar voor de inwoners en worden ook aangesproken door burgers. We zijn een open gemeente en willen dat ook laten zien aan onze burgers.

5.3 Handhaving Omgevingswet, APV en Bijzondere wetten

Activiteit	Verwacht aantal 2025	Ingekomen aantal 2025
Informatiebrieven	-	5
Verzoeken om handhaving	10	6
Besluit verzoek tot handhaving	-	6
Administratieve en ondersteunende werkzaamheden aan het juridisch proces	50	95
Meldingen	150	36 (exclusief BOA meldingen)
Waarschuwingen	120	21
Voornemen last en voornemen bestuurlijke boete	80	31
Voornemen invordering en kennisgeving verbeurde dwangsom	-	8
Gedoogverklaring	-	21
Besluiten bestuurlijke sancties	40	70
Invordering	4	68
Bezwaar	10	18
Verweerschriften	-	18
Beslissing op bezwaar	-	18
Beroep en hoger beroep	2	1
Besluit op (hoger) beroep	-	1
Voorlopige voorziening	2	0
Besluit voorlopige voorziening	-	0
Ondersteuning bij WOO-verzoeken	5	2
Eindbrieven	-	42
Besluit op ingebrekestelling	-	0

In de tweede helft van 2025 hebben we te maken gehad met flexibele inzet op basis van inhuur, wegens verlof van een collega. We hebben zoveel als mogelijk de preventie strategie toegepast. De formele handhavingstrajecten zijn hierdoor lager uitgevallen in 2025. Er staat momenteel een vacature open voor handhavingsjurist, zodat we snel weer op volledige sterkte zijn.

We willen laten zien dat we integraal samenwerken, wat wij belangrijk vinden en ook een vereiste is vanuit de Omgevingswet.

Doordat we gestart zijn met een nieuwe manier van afvalinzameling, zijn er meer bestuurlijke sancties en invorderingen geweest dan we vooraf hadden ingeschat. Door deze nieuwe manier van werken zijn er meer bij plaatsingen en dumpingen van afval gedaan. Daar zijn we meer op gaan controleren en dat heeft ertoe geleid dat er vaker spoedeisende bestuursdwang is toegepast (zelf opruimen van het afval). De kosten die we daarvoor moesten maken zijn verhaald op de overtreder (invorderingsbeschikking). Enkele overtreeders hebben hiertegen een bezwaard ingediend. Vandaar het hoger aantal behandelde bezwaarschriften.

5.4 Overige toezicht en handhaving

Wet Goed Verhuurderschap

Sinds 1 januari 2024 heeft iedere gemeente een meldpunt voor ongewenst verhuurgedrag. Hier kunnen huurders of woningzoekenden terecht met vragen of klachten over het gedrag van hun verhuurder of verhuurbemiddelaar. Als er een melding binnenkomt moet de gemeente die eerst onderzoeken. In deze onderzoeksfase biedt de gemeente de verhuurder in ieder geval de gelegenheid om gehoord te worden (hoor- en wederhoor). Als de verhuurder of verhuurbemiddelaar de Wet goed verhuurderschap overtreedt, moet de gemeente in actie komen en kan de gemeente hierop bestuursrechtelijk handhaven.

Activiteit	Aantal 2025
Melding goed verhuurderschap	1
Controle goed verhuurderschap	0
Verstuurde informatiebrieven	0

6 Evaluatie overige werkzaamheden

6.1 Algemene werkzaamheden t.b.v. kwaliteit

In november 2025 is er een kwaliteitsmedewerker VTH aangenomen. Deze is werkzaam voor 0,89 FTE en zal ervoor zorgen dat de VTH-cyclus en de werkzaamheden die voortvloeien uit de BIG-8 goed kunnen worden opgepakt. In de eerste helft van 2025 is hier ook een medewerker voor ingehuurd. De noodzakelijke documenten en beleidsstukken zijn opgesteld, waardoor we voldaan hebben aan de wettelijke eisen. Vanaf 2026 hopen we hier een grote slag in te kunnen gaan slaan, zodat we de volledige BIG-8 cyclus waarborgen.

6.2 Arbeidsmigranten

Een van onze prioriteiten is het tegengaan van illegale huisvesting van arbeidsmigranten. Het is een ingewikkeld vraagstuk waar verschillende partijen bij betrokken zijn. Er is een aanzienlijk tekort aan woningen en daarmee samenhangend ook een tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten worden vaak gehuisvest op illegale, slechte, situaties. Daarnaast kan illegale huisvesting van arbeidsmigranten een hoge impact hebben op de omgeving en onveilige situaties opleveren. Binnen onze gemeente zijn er circa 32 locaties bekend waar arbeidsmigranten worden gehuisvest. Er is vooral sprake van repressieve handhaving. De meldingen worden ook gedaan worden door de brandweer. Zij voeren namelijk controles uit bij gebouwen met een short-stay en logie functie. Hieronder de aantallen die in 2025 zijn binnengekomen en opgepakt m.b.t. arbeidsmigranten.

Activiteit	Ingekomen aantal 2025
Meldingen overlast huisvesting arbeidsmigranten	2
Controles huisvesting arbeidsmigranten	2
Informatiebrieven huisvesting arbeidsmigranten	2

6.3 Handhaving jeugdoverlast

In 2025 hebben we ons hard ingezet op de handhaving omtrent jeugdoverlast. We hebben hier, in overleg met de burgermeester, preventief op gehandhaafd. Er zijn geen concrete cijfers over dit onderwerp. Uit de risicoanalyse is gebleken dat jeugdoverlast een prioriteit is, dus pakken we deze meldingen met prioriteit op. Er is extra gecontroleerd op plaatsen waar sprake is van jeugdoverlast. Rondom de jaarwisseling zijn er extra controles uitgevoerd.

Helaas hebben we in 2025 last gehad van overlast door jeugd, waardoor in oktober 2025 zelfs noodverordening is afgegeven. (<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR745963>)

We hebben hiermee laten zien dat we jeugdoverlast niet tolereren en hier ook onze prioriteit van maken op het moment dat er sprake van is. We dragen hiermee bij aan meerdere strategische doelen, namelijk:

1. Een gezond en veilig Geertruidenberg.
2. Een open en bereikbare gemeente.
3. Verbeteren van het naleefgedrag en de uitvoeringskwaliteit.

7 Evaluatie kwaliteitsmeting

De landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn vernieuwd en gelden per 1 januari 2025. Deze criteria zijn van belang voor een goede en uniforme uitvoering van de doelen van de Omgevingswet binnen alle overheden. In 2025 is een kwaliteitsmeting gedaan en is er gekeken of we volgens de nieuwe landelijke regels aan de kwaliteitscriteria voldoen. Hieruit blijkt dat we op twee onderwerpen niet voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Vergunningverlening bouwen en RO

Dit deskundigheidsgebied past niet binnen Kwaliteitscriteria 3.0 op de factor Opleidingseis. Geertruidenberg heeft vijf medewerkers werkzaam op dit deskundigheidsgebied. Voor het deskundigheidsgebied Vergunningverlening Bouwen en RO geldt een opleidingseis van de specialistische bouwtechnische opleiding (ABWII) met een HBO werk- en denkniveau. Twee medewerkers dienen over deze opleiding (en niveau) te beschikken. Een medewerker voldoet aan de opleidingseis. De twee andere medewerkers beschikken (nog) niet over de specialistische opleiding ABW I en II. Echter wordt er momenteel een medewerker opgeleid en verwachten we binnen twee jaar wel te voldoen aan deze eis.

Cultuurhistorie

Dit deskundigheidsgebied past niet binnen Kwaliteitscriteria 3.0 op de factor Aantal. Gemeente Geertruidenberg heeft één specialist cultuurhistorie die bij uitstek gespecialiseerd is in het toetsen van de cultuurhistorische waarden in brede zin. Om te kunnen voldoen dienen we over 2 medewerkers te beschikken die deze activiteiten kunnen uitvoeren. Omdat wij maar over 1 specialist beschikken, hebben wij een nauwe samenwerking met de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) waar specialisten met de juiste kennis, ervaring en opleiding zijn vertegenwoordigd.

In 2026 zullen we opnieuw een kwaliteitsmeting doen om te zien of we in 2026 voldoen aan de Kwaliteitscriteria 3.0.

8 Conclusie

In 2025 hebben we een jaar gehad met veel personele wisselingen en flexibele inzet op basis van inhuur. We merken dat de continuïteit die we kunnen bieden hierdoor niet altijd optimaal is. We streven naar meer continuïteit in de komende jaren. We gaan actief werven op het aannemen van nieuw personeel en blijven investeren om vast personeel binnen onze gemeente te behouden. Dit doen we mede door opleidingen aan te bieden. We vinden dit nodig binnen onze gemeente en willen een fijne werkplek bieden aan onze medewerkers. Daarnaast draagt dit bij aan het behalen van de gestelde strategische doelstellingen.

Door het opstellen van strategische doelstellingen zijn we in staat geweest om te prioriteren. Ondanks de personele wisselingen en tekorten hebben we de doelstellingen goed in beeld gehouden en zijn we in staat geweest de werkzaamheden goed uit te voeren.

We hebben in 2025 gewerkt aan de verdere implementatie van de Omgevingswet. We hebben een verbeteringslag gemaakt in de inrichting van de processen en het gebruik maken van het zaakstelsel RX Mission. Deze ontwikkeling zetten we verder voort in 2026.

Uit het oordeel systematisch toezicht van de provincie in 2025 blijkt dat we voldoen en groen kleuren op de provincie kaart. Hierbij wordt gekeken naar de tijdigheid en de kwaliteit van de procescriteria. Aan de hand van de beoordeling in 2026 zullen we bekijken wat er aangepast moet worden vanuit het IBT aan de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie die loopt tot 2028. In principe is deze nu nog actueel.

9 Bijlagen

- Bijlage 1: Programma Uitvoering en Handhaving Fysieke Leefomgeving gemeente Geertruidenberg 2025
- Bijlage 2: U&HS gemeente Geertruidenberg 2023-2028
- Bijlage 3: Werkprogramma OMWB 2025 gemeente Geertruidenberg5
- Bijlage 4: T3 rapportage OMWB 2025
- Bijlage 5: Jaarverslag 2025 SSiB-Geertruidenberg
- Bijlage 6: Adviesrapportage gemeente Geertruidenberg kwaliteitsmeting 2025